

REFERAT

Tværgående uddannelsesudvalg, Civilingeniøruddannelsen

4. maj 2017
LOHI

Tid og sted

25. april 2017

Deltagere

Dekan Philip Binning og vicedekan Lasse Engbo Christiansen
Studieledere: Stig Wedel, Allan Hornstrup og Henrik Lehrmann Christiansen
ISN-formænd: Andreas Bærentzen Anne Hauch og Jens Christian Andersen
Studerende: Troels Østergaard Hansen, Naja Nielsen og Philip Hau Sørensen
AUS: Trine Eltang, Jørgen Jensen, Louise Hindenburg og Søren F. Braae
Gæster: Bente Wibom, Allan Buhl Madsen og Birgitte Lund Christiansen

---

Referat af CUU møde 25. april 2017

Dagsorden

1. Er DTU gode nok til at hjælpe studerende med stress, psykiske sygdomme og fysisk funktionsnedsættelse?
2. Revision af spørgsmål i kursusevalueringerne
3. Evt
4. Meddelelser

1. Er DTU gode nok til at hjælpe studerende med stress, psykiske sygdomme og fysisk funktionsnedsættelse?

Philip Binning bød velkommen til kontorchef Bente Wibom og SPS-vejleder Allan Buhl Madsen.

Bente og Allan fortalte kort, hvilke tiltag der findes til de studerende, som er ramt af psykiske sygdomme og fysisk funktionsnedsættelse (se vedlagt PP – bilag 1). Herunder blandt andet Studievejledningen, Studenterrådgivningen, SU handicaptillæg samt muligheder for SPS (Special Pædagogisk Støtte). Allan viste også udviklingen i antal SPS studerende, som bliver udskrevet fra studiet pga de skarpere krav til studietider.

Naja Nielsen gav herefter et bud på hvorfor studerende i dag er mere stressede (se vedlagt PP bilag 2). Naja pegede blandt andet på at eksterne faktorer som fremdriftsreformen, fokus på karakterer og resultater samt uddannelsesloftet. Samt interne faktorer som forventningen til arbejdstiden, flere studerende pr underviser – mindre tid til personlig hjælp og mere e-læring.

Det forventes at de studerende bruger 45 timer per uge på deres studie og derudover har mange studiejob, både for at tjene penge, men også for at skabe netværk. Da de studerende bruger mange timer på studiet er det også meget vigtigt at alle kurser er godt planlagt, så de studerende selv kan planlægge deres tid. Uvidenhed og stort arbejdspress er en klar stress faktor.

Det blev påpeget at det er en lang proces for at blive godkendt til at modtage SPS. Det er AUS godt klar over, og de gør hvad de kan for at hjælpe den studerende på vej. Men i sidste ende skal ansøgningen vurderes i styrelsen.

Udvalget bad om at der også var fokus på mellemgruppen. Den gruppe af studerende som ikke er SPS berettigede, men som blot har brug for lidt ekstra hjælp. Det kunne f.eks. være ved at udbyde et kursus i akademisk engelsk. SUS (studenter udviklings samtaler) bliver et proaktivt vejledningstiltag, hvor nogle af dem i mellemgruppen forhåbentlig får tilbudt hjælp.

Der er behov for, at DTU anerkender problemet med stress (i samfundet).

Forslag til at synliggøre og dermed afhjælpe stress kunne også være:

- Oplæg hvor studerende får redskaber til at håndtere begyndende stress
- Undervisere som udbyder kurser på samme semester skal, hvor det er muligt, være bedre til at koordinere deres undervisning. Så afleveringer f.eks. ikke falder samme dag.
- Giv mulighed for at aflevere opgaver senere, så en deadline ikke er rigid. Afleveres opgaven efter deadline trækkes der ned i bedømmelsen
- Gør det mere synligt, hvad DTU gør for at afhjælpe/hjælpe stressede studerende
  - o En stresshåndterings strategi
  - o En søgning på stress på DTU Inside skal guide de studerende dette rette sted hen
- Generel italesættelse hos KABS, studieledere, Vejledning og administration
- Lad det være en del af Studiemiljøundersøgelsen
- PF laver kort film om hvor det er muligt at få hjælp - stress uddannelse.
- Fokus på bedre kommunikation i kurser. Herunder afleveringsfrister og eksamensform

AUS og PF vil arbejde videre med at være synlig på dette punkt, samt se hvordan det kan integreres i Studiemiljø undersøgelsen.

2. Standard kursusevalueringer via DTU Inside

AUS har igangsat en proces mhp. revision af kursusevalueringer. Baggrunden er, at de eksisterende spørgsmål er 10 år gamle, og at der – specielt de sidste år er kommet en delforslag til ændringer fra studienævn, undervisere og studerende. En generel udfordring er de lave svarprocenter. En del af revisionen kan derfor være at minimere antallet af obligatoriske spørgsmål i standardevalueringerne og supplere med en grundigere evaluering af enkelte kurser:

- Hvor der er en særlig begrundelse for det – f.eks. et nyt kursus, eller et kursus hvor standardevalueringen har givet grund til det

- I en turnus som sikrer at alle kurser gennemgår en grundigere evaluering f.eks. hvert femte år
- Oplæg til reviderede evalueringer udarbejdes af AUS/LearningLab med hjælp fra en sparringsgruppe bestående af ISN-medlemmer, andre undervisere og studerende fra såvel civil- som diplom-uddannelserne samt fra PF. Oplægget bliver – efter godkendelse af dekanerne – sendt i høring hos ISN.

I en interaktiv proces gav udvalget Llab input til hvordan, og til hvad de forskellige stakeholders bruger kursusevalueringerne. Udvalget bad også om at AUS har for øje at kursusudbud ændrer sig f.eks. når kurser kun udbydes elektronisk. Se vedhæftede billede og PP for mere information.

3. Evt

Der var intet til eventuelt

4. Meddelelser

- GRØN DYST

Der er GRØN DYST 23. juni 2017, i år er det Uddannelses og Forskningsminister Søren Pind som åbner studenterkonferencen. Der er frist for tilmelding den 17. maj – det er vigtigt at undervisere og vejledere opfordrer de studerende til at deltage. Da evalueringer viser at denne opfordring er vigtig for de studerende.

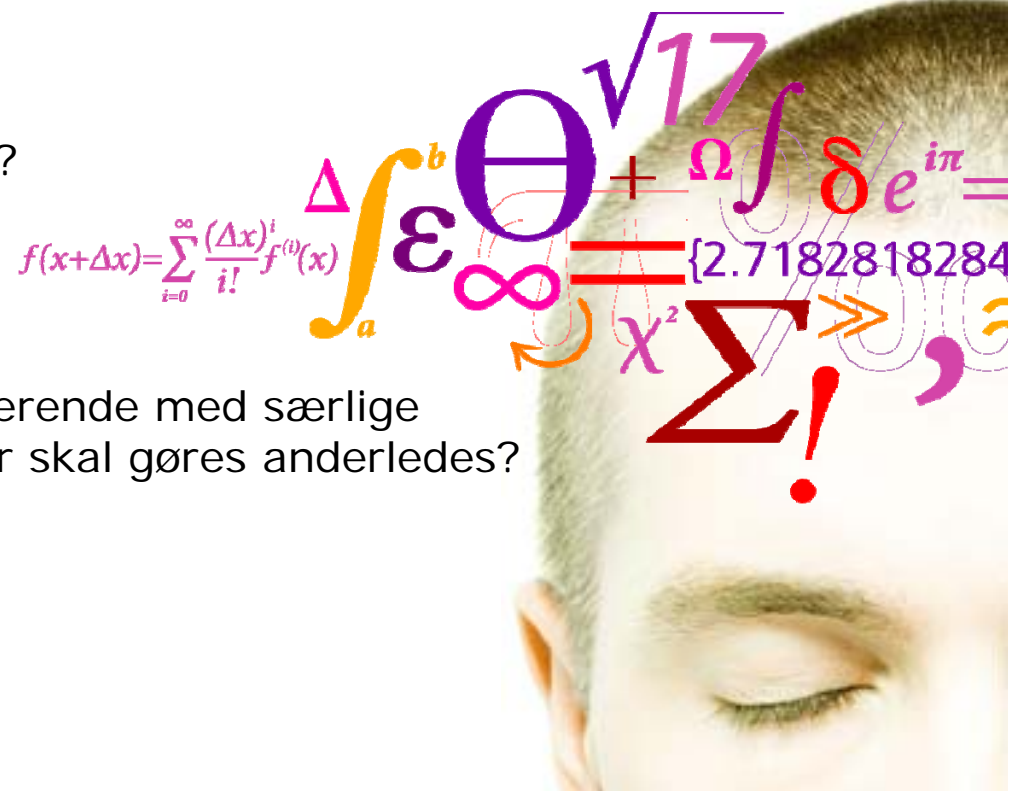
- Midtvejsevaluering 2017

DTU blev i 2014 positivt institutionsakkrediteret. Akkrediteringspanelet gjorde i sin afsluttende rapport opmærksom på, at DTU's kvalitetssikringssystem består af en lang række komponenter, der er kommet til over tid, og at DTU med fordel fremadrettet kan gennemføre tilbagevendende interne evalueringer af systemets enkeltkomponenter og også af det samlede system. På baggrund af akkrediteringspanelets anbefaling gennemføres der i 2017 en midtvejsevaluering for at afprøve det samlede kvalitetssystems duelighed. Samtidig er midtvejsevalueringen en mulighed for at fortsætte det betydelige organisatoriske fokus på de processer, som ligger til grund for akkrediteringen. Dette med øje for at den næste runde for institutionsakkreditering vil skulle sættes i gang medio 2019.

Uddannelsesansvarlige på alle DTU's institutter vil derfor i løbet af 2017 blive kontaktet med henblik på at bidrage til processen.

Studerende med særlige behov

- 'Den danske model' for støtte(-tilbud) til danske studerende v/Bente
- Hvilke studerende møder vi i SPS?
- v/Allan
- Gør vi hvad vi kan for DTU's studerende med særlige behov? Er der noget, der kan eller skal gøres anderledes?

Hvorfor står vi her?

- Bente Wibom, Kontorchef for 'Kontoret for Studieinformation'

Studievejledningen
Karrierecenteret
SPS-kontoret
Optagelsen (KOT og danske kandidater)
SU-kontoret
- Jeg er primært på Lyngby Campus, men også en dag om ugen på Ballerup Campus
- Allan Buhl Madsen, akademisk medarbejder i Kontoret for Studieinformation
- Arbejder med SPS og studievejledning
- Er primært på Lyngby Campus, men også i Ballerup

Den danske model for støtte(-tilbud)

- Statens uddannelsesstøtte (SU) herunder handicaptillæg
- Studievejledningen
- Studenterrådgivningen (SRG)
- SPS

Statens Uddannelsesstøtte (SU)

Statens Uddannelsesstøtte er økonomisk støtte til alle, der går på en uddannelse. SU-loven giver mulighed for:

- et stipendium (det vi kalder "SU") på 6.015 kr. pr. måned før skat i 2017
- et eventuelt SU-lån på 3.078 kr. pr. måned
- et fribeløb, som giver dig mulighed for at tjene penge, uden at du skal tilbagebetale SU-stipendier og evt. SU-lån.

Handicaptillæg

Læser man på en videregående uddannelse og har en varig psykisk eller fysisk funktionsnedsættelse, der giver en meget betydelige begrænsninger i evnen til at påtage sig et erhvervsarbejde, kan man søge om at få et handicaptillæg ved siden af sin SU

Sats for handicaptillæg per måned i 2017 før skat: 8.555 kr.

Studievejledningen (fra DTU-Inside)

I Studievejledningen kan du få hjælp til de ting der handler om livet som studerende på DTU. Studievejlederne er selv studerende på DTU og kender derfor meget til studiemiljøet og det at være studerende på DTU.

Blandt mange andre emner kan vi fx hjælpe dig med:

- valg af uddannelse
- studieplanlægning
- meritansøgning, dispensation og orlov
- vejledning i DTU's regler
- vejledning om muligheder og udfordringer

Du er også meget velkommen til at kontakte os, hvis du har spørgsmål eller problemer af mere personlig karakter. Vi står klar til at vejlede alle, som har brug for vores hjælp. **Hvis vi ikke kan hjælpe dig, sørger vi for at henvise dig til en, som kan.**

Du kan altid henvende dig anonymt. Alle studievejlederne har tavshedspligt, så det du fortæller os, forbliver fortroligt.

Studievejledningen kan *ikke* hjælpe med:

- **Sagsbehandling**

- Bliver min dispensationsansøgning godkendt?
- Kan du ikke lige ordne min kursustilmelding?

- **SU og boligforhold**

- Studievejledningen kan ikke hjælpe med SU spørgsmål
- Kollegieforhold og boliger administreres ikke af DTU – deraf har Studievejledere ikke nogen større kompetence på området

- **Specifikke faglige sammenhænge**

- *"Jeg vil gerne arbejde med design og fremstilling af mikroorienterede højtemperatur TOPAS optiske fibre af polymerer, er det så en god ide at tage kursus nr. 31xxx?"*

Studenterrådgivningen (SRG)

SRG er en institution under Uddannelses- og Forskningsministeriet, der tilbyder gratis hjælp til studerende, der oplever problemer, der påvirker studielivet negativt. Alle Studenterrådgivningens medarbejdere har tavshedspligt.

SRG tilbyder hjælp gennem workshops, telefonrådgivning, individuelle samtaler og gruppeforløb.

I SRG er der ansat både socialrådgivere, psykologer og psykiatere.

Et meget stort antal henvendelser handler om personlige, eksistentielle problemer eller kriser. Det kan være isolation og ensomhed, forældrekonflikter, parforholdsproblemer, identitetsproblemer, social usikkerhed og mindreværdsfølelse.

Der kan også være behov for hjælp til at drøfte økonomiske problemer, revalidering, barsel m.v.

Centralisering af SRG

Indtil 2011 var SRG decentralt placeret på universiteterne, men desværre for de DTU-studerende blev opgaverne centraliseret og samlet for Sjælland i København.

DTU protester mod flytningen blev imødekommet ved at SRG oprettede en mail-brevkasse for DTU's studerende. Mailene sendes/modtages krypteret, så man kan henvende sig anonymt, uden hverken at opgive navn eller e-mail.

SRG kan *ikke* hjælpe i akutte tilfælde

Studenterrådgivningen kan desværre ikke hjælpe med akutte psykiatriske problemer i forbindelse med depression, angst, spiseforstyrrelser, eller hvis du er selvmordstruet. I sådanne tilfælde skal man **kontakte egen læge eller psykiatrisk skadestue**.

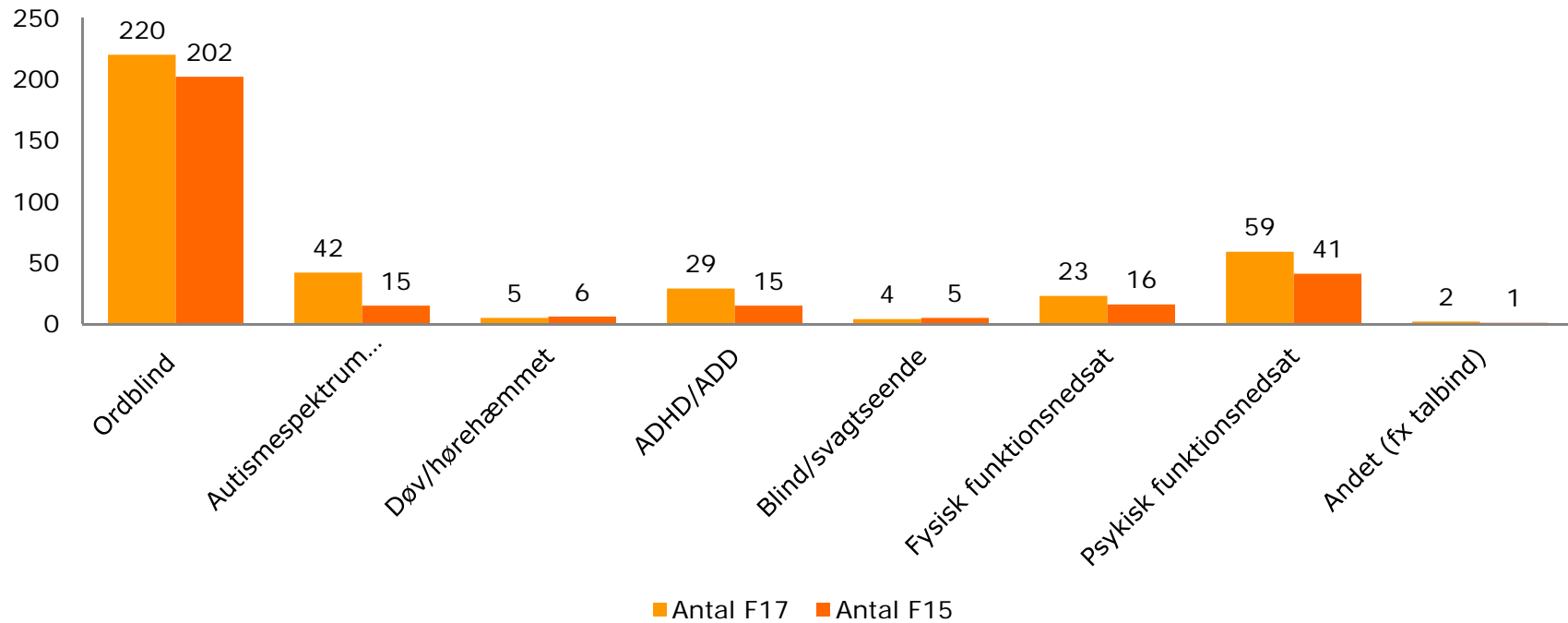
Specialpædagogisk Støtte (SPS)

SPS-loven har til formål at sikre, at studerende med fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse, der er optaget på en videregående uddannelse, uanset funktionsnedsættelsen kan gennemføre uddannelsen i lighed med andre studerende.

Der gives støtte til studerende med fysiske funktionsnedsættelser, neurologiske lidelser samt til studerende med psykiske vanskeligheder og udviklingsforstyrrelser.

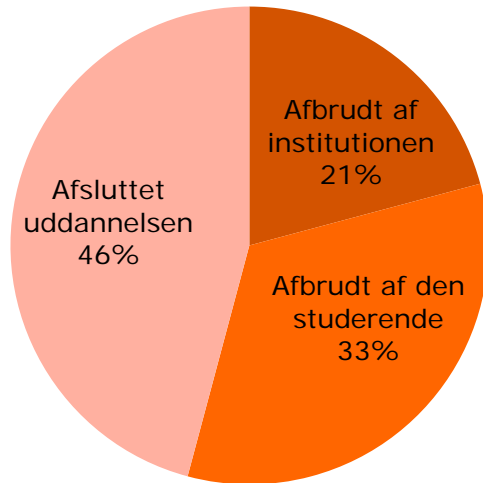
SPS-Enheden på DTU vejleder denne gruppe af studerende om støttemuligheder, ansøger om støtte på deres vegne og igangsætter deres støtteforløb.

Antal SPS-profiler

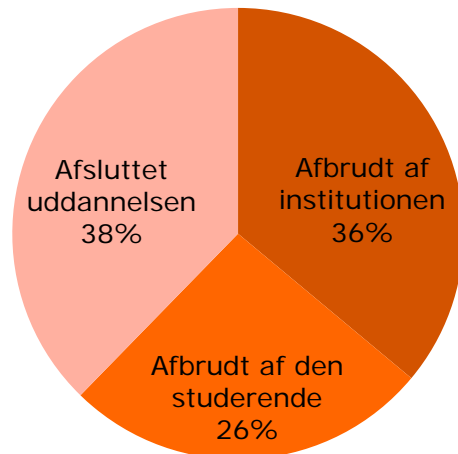
	F17	F15
Antal profiler (mulighed for flere profiler)	384	301
Antal studerende	361	288

Afsluttet eller afbrudt i E14 (24)

Afbrudt af institutionen	5
Afbrudt af den studerende	8
Afsluttet uddannelsen	11

Afsluttet eller afbrudt i E16 (61)

Afbrudt af institutionen	22
Afbrudt af den studerende	16
Afsluttet uddannelsen	23

SPS-studerende

Mellem oktober 2014 og oktober 2016 var der en stigning på 7,0% i studenterbestanden på DTU.

Mellem februar 2015 og februar 2017 var der en stigning på 25,3% i SPS-studenterbestanden på DTU.

I E14 var ca. 2,8% af DTUs studerende var SPS-studerende.

I E16 var ca. 3,3% af DTUs studerende var SPS-studerende.

I E16 blev der indført nye studieaktivitetskrav, og der skete der en stramning på dispensationsområdet.

I SPS-regi er konsekvensen heraf, at antallet af studerende, der bliver udmeldt af institutionen, er stigende.

I E14 blev ca. 1,7% af DTUs SPS-studerende udmeldt af institutionen.

I E16 blev ca. 6,1% af DTUs SPS-studerende udmeldt af institutionen.

Gruppen af SPS-studerende er særligt udsat, når der sker stramninger på dispensationsområdet, da de i forvejen har svært ved at gennemføre på normeret tid.

Stress og stresshåndtering

CUU 25. april 2017

Naja Nørgaard Nielsen

På vegne af studenterrepræsentanterne

Agenda

- Baggrund for at føle sig stresset
- Danske undersøgelser
- Ændringer = årsager
- Hvad kan DTU gøre?

Stress som studerende

- ▶ Mange forskellige årsager
  - ▶ Funktionsnedsættelse
  - ▶ Frivilligt arbejde
  - ▶ Arbejde
  - ▶ Familieproblemer
  - ▶ Egne problemer
  - ▶ Dårlig planlægning af kurser
  - ▶ Præsentationspres
  - ▶ Hurtig færdig
  - ▶ Mediernes billede af de studerende

Undersøgelser blandt studerende

- <https://www.b.dk/nationalt/de-studerende-er-stressede-men-skal-arbejde-mere>
  - ¼ af de studerende er stressede, mangler undervisningstimer og feed back
- https://www.djoef.dk/~media/documents/djoef/f/faktaark_-_studieliv-og-stress.ashx?la=da
  - Piger er mere stressede end drenge, over halvdelen føler sig stressede, mange symptomer på stress blandt studerende
- <https://www.information.dk/indland/2015/08/studerende-ramt-stress-symptomer>
  - Politikernes og mediernes billede af studerende giver forkert syn, mange oplever stress, job efter studiet
- <http://politiken.dk/indland/uddannelse/art5427539/Studerende-f%C3%B8ler-sig-stressede>
  - Studiemiljøet har stor betydning f.eks. ensomhed

De seneste års ændringer

- Eksterne faktorer
  - Fremdriftsreformen
  - Fokus på karakterer og resultater
  - Uddannelsesloftet – Du må ikke vælge forkert
  - Forventningen til arbejdstiden
- Internt
  - Flere studerende pr underviser – mindre tid til personlig hjælp
  - Mere e-learning

En kort historie

- ▶ Konstateret ADHD
- ▶ Søger hjælp hos SPS
- ▶ Lang og stressende process

Personlig erfaring

- KABS
  - Ingen oplæring
- Studiearbejde
  - Forventning til at man også arbejder
- Dårlig planlagte kurser
  - Uvidenhed giver stressede situationer

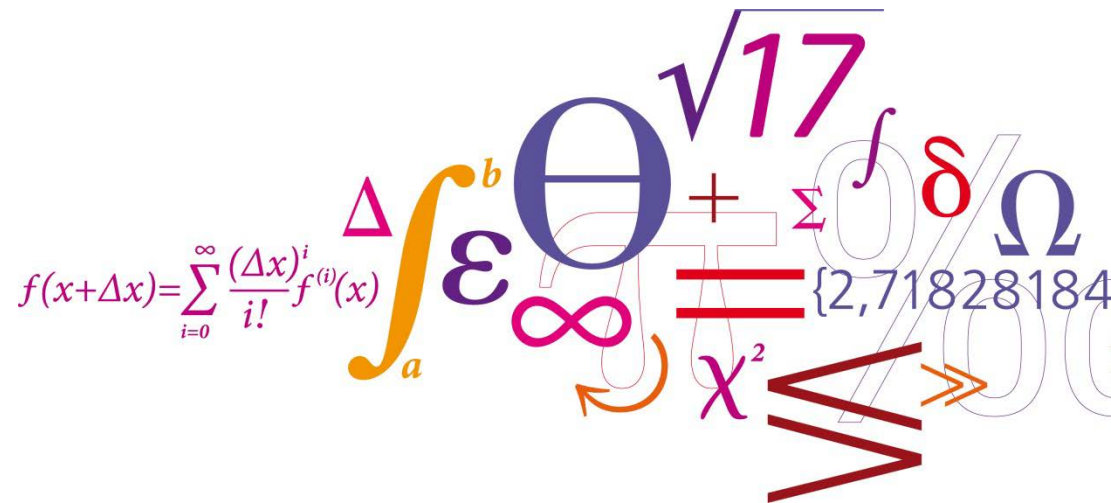

Hvad kan man gøre

- Lav en klar strategi for stresshåndtering på DTU
- Italesæt emnet blandt de studerende
- Tydeliggør hvor hjælpen kan findes og hvad tilbuddene er
- Lave forebyggende kurser/oplæg om stress og håndteringen af det
- Samarbejde med PF om uddannelse af vigtige poster som vektor, KABS og bestyrelse
  - PF arbejder allerede nu på tiltag omkring stress

Revision af DTU's standard-kursusevalueringer

Oplæg til CUU-møde
25.4.2017

Baggrund

- Kursusevalueringer generelt indført på DTU for maaange år siden
- Seneste revision: 2006-2007
- Studerende, undervisere & ISN-medlemmer har givet div. ønsker til revisioner af
  - spørgsmål
  - proces omkring opfølgning mm.
- Generel udfordring = lave svarprocenter
  - svært at vurdere hvor repræsentative svarene er

Skema A

synes, at jeg lærer meget i dette kursus
 enig   Helt uenig

synes, at undervisningsforløbet lægger op til min aktive deltagelse
 enig   Helt uenig

synes, at undervisningsmaterialet er godt
 enig   Helt uenig

synes, at underviseren/undervisningsforløbet er godt
 enig   Helt uenig

synes, at underviseren/undervisningsforløbet er godt
 enig   Helt uenig

point er normeret til 9t./uge
 et mindre   Meget

mener, at kursusbeskrivelsen er
 lave   For høje

hlet set synes jeg, at kurset
 enig   Helt uenig

Skema B

Forelæsning/holdundervisning

1.1
 Jeg mener, at undervisningen giver mig et godt udbytte
 Helt enig   Helt uenig

1.2
 Jeg synes, at underviseren er god til at formidle
 Helt enig   Helt uenig

1.3
 Jeg mener, at underviseren motiverer os til at deltage
 Helt enig   Helt uenig

Øvelser/laboratorieøvelser/grupper

2.1
 Jeg synes, at det generelt er klart for mig, hvad jeg skal gøre
 Helt enig   Helt uenig

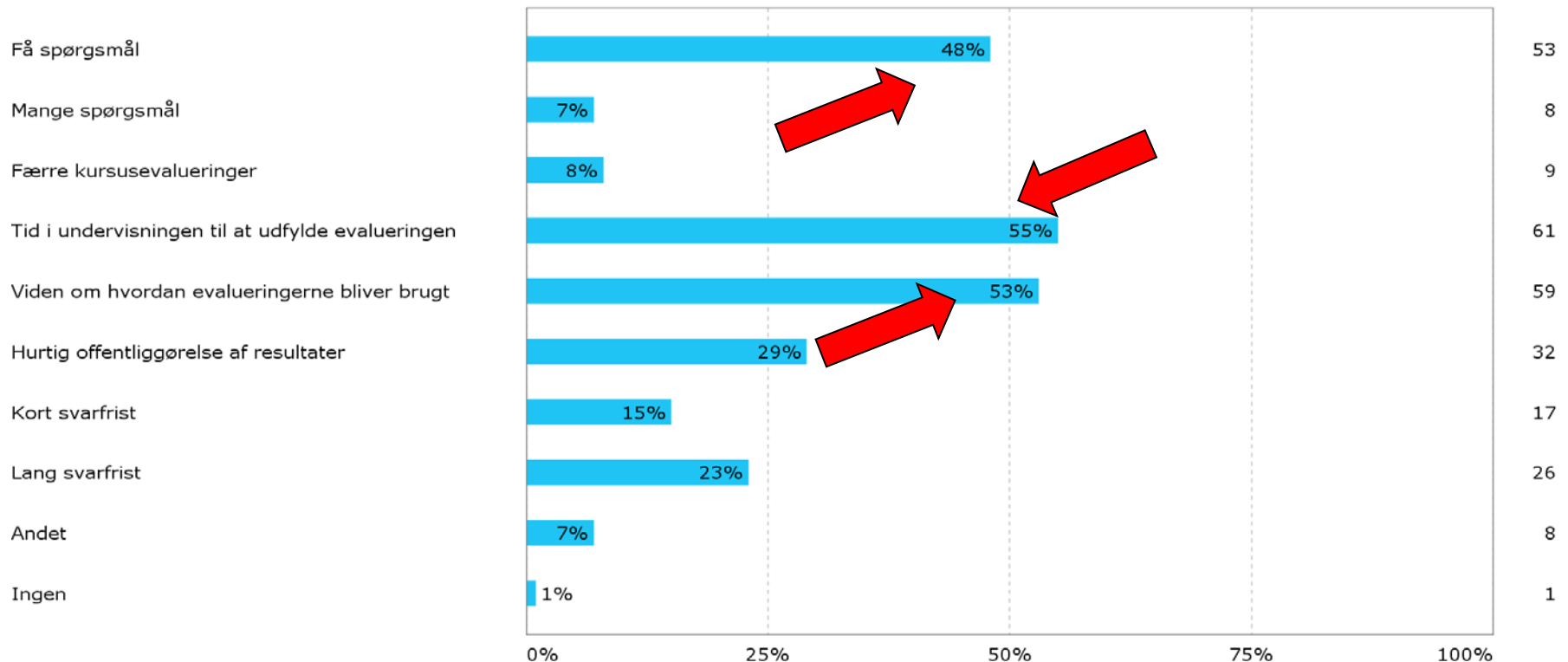

Hvad kan øge svarprocenten?

Spørgeskemaundersøgelse om svarprocent ved standard-kursusevalueringer – gennemført 7.3. 2017

BSc-studerende i "Ingeniørfagets videnskabsteori" 4.-6. semester (N=110)

Hvilke af de følgende faktorer mener du påvirker dig til at besvare (flere) kursusevalueringer? (kryds gerne flere alternativer)

Overordnede tanker

Revidere spørgsmål – bl.a. som afspejling af

- DTU's uddannelsespolitik
- Erfaringer med anvendelse af nuværende skemaer

Reducere antallet af spørgsmål – ved:

Standardevaluering =

- Få obligatoriske nøglespørgsmål
- Mulighed for at udvide med (få) supplerende standardspørgsmål

Grundigere evaluering - ved

- Nyt kursus / Større omlægninger af kursus
- Standardevaluering viser indikationer på problemer
- Andre konkrete begrundelser

samt

- Turnus på f.eks. 5 år

Struktur

Skema A - kurset

1-3 obligatoriske spørgsmål
8-10 supplerende standardspørgsmål

Evt. max.
antal i alt

Skema B1 – underviser(e)

1 obligatorisk
4-8 supplerende standardspørgsmål
Åbent felt til kommentarer

Skema B2 – hjælpelærer(e)

1 spørgsmål
Åbent felt til kommentarer

Skema C – kommentarer

Åbent felt

Nogle mulige modeller

	<i>Eksempler på kombinationer</i>	Standard-evaluering	Udvidet (turnusevaluering)	Valgfri (i særlige situationer)
Skema A:	1-3 obligatoriske spm	X	X	X
	Supplerende standardspørgsmål		X (fast) udpluk	X ad hoc udpluk
Skema B1: Underviser(e)	1 obligatorisk spm	X	X	X
	Supplerende standardspørgsmål		X (fast) udpluk	(X) ad hoc udpluk
	Kommentarer	X	X	X
Skema B2: Hjælpeleærer(e)	1 obligatorisk spm	X	X	X
	Kommentarer		X	(X)
Skema C	Kommentarer	X	X	X
	Andre spørge-skemaer (f.eks. CEQ)			(X)

Proces

- Foreløbigt oplæg med hovedvægt på nogle forskellige modeller – med inddragelse af indkomne forslag.
- Forelæggelse for DUU (feb.) + CUU (april)
- Diskussioner i sparringsgruppe med studerende, ISN-repræsentanter og “almindelige” undervisere mhp. udarbejdelse af detaljeret forslag (marts-april)
- Forelæggelse for dekan(er)
- Høring i ISN
- Tilpasninger, konklusion
- Test på studerende
- Implementering

